

**Uzasadnienie wniosku o przyznanie nagrody Prezesa Rady Ministrów za osiągnięcia
w zakresie działalności naukowej, w tym twórczości artystycznej, lub działalności
wdrożeniowej dla dr. hab. Witolda Płotki, prof. uczelni**

Monografia: Witold Płotka, *The Philosophy of Leopold Blaustein: Descriptive Psychology, Phenomenology, and Aesthetics*, Springer, Cham 2024, 325 s. (ISBN 978-3-031-63684-4; eISBN 978-3-031-63685-1), <https://doi.org/10.1007/978-3-031-63685-1>.

Monografia Witolda Płotki pt. *The Philosophy of Leopold Blaustein: Descriptive Psychology, Phenomenology, and Aesthetics* zawiera najpełniejszy wykład filozofii Leopolda Blausteina, polskiego myśliciela żydowskiego pochodzenia, który był związany ze Szkołą Lwowsko-Warszawską. Książka ta dotyczy także kontekstów filozoficznych, które ukształtowały myśl Blausteina. Naczelnym celem monografii jest określenie ram interpretacyjnych dla odczytania tej propozycji filozoficznej oraz ukazanie jej wewnętrznego rozwoju od sformułowania podstaw teorii przedstawień do jej zastosowania w odniesieniu do przeżyć estetycznych. Jako taka, monografia Płotki prezentuje nowe spojrzenie na dziedzictwo wczesnej fenomenologii w kontekście koncepcji Franza Brentana i szkoły filozoficznej Kazimierza Twardowskiego. O ile studium to – prezentując rozwój filozofii Blausteina – przedstawia oryginalną perspektywę na historię ruchu fenomenologicznego oraz jego oddziaływania na kształt filozofii w Polsce na przełomie XIX i XX wieku, o tyle w pełni zasługuje na wyróżnienie.

Książka w przekonujący sposób broni tezy, że Blaustein był zarówno psychologiem opisowym, jak i fenomenologiem. Ponadto książka Płotki pokazuje, że oba motywy były ściśle ze sobą powiązane i że dla pełnego zrozumienia pozycji filozoficznej autora *Przedstawień* imaginatywnych należy wziąć pod uwagę także odniesienia do innych tradycji, w tym teorii Gestalt, czy psychologii humanistycznej

Wilhelma Diltheya. Autor bada źródła i konteksty oraz zastosowania różnych metod, którymi posługiwał się Blaustein, w odniesieniu do teoretycznych rozważań nad klasyfikacją przedstawień, charakteru i zasięgu metody fenomenologicznej oraz na gruncie estetyki, w tym przy opisie doświadczeń widza kinowego lub słuchacza dramatów radiowych. Z lektury książki wyłania się obraz myśliciela, który włączał się w główne dyskusje filozoficzne swoich czasów,

zachowując wobec nich krytyczny dystans i dążąc do oryginalnych wyników, które pozostają częściowo aktualne także w filozofii współczesnej.

Należy zaznaczyć, że osiągnięcie to jest w pełni nowatorskie w literaturze przedmiotu, ponieważ dotąd recepcja filozofii Blausteina miała charakter przede wszystkim fragmentaryczny, tj. wyróżniający dany obszar tematyczny i pomijający inne, równie istotne. Monografia Płotki jest zatem istotnym wkładem do badań nad dziedzictwem filozofii w Polsce, ukazując ją w istotnym powiązaniach z głównymi tradycjami filozoficznymi końca XIX i początku XX wieku. Podobne podejście jest doskonałą i potrzebną promocją dziedzictwa Szkoły Lwowsko-Warszawskiej i filozofii w Polsce na arenie międzynarodowej. Monografia ukazała się w formule Open Access, co zwiększa jej dostępność w szerszych kręgach akademickich. Książka powstała jako jeden z rezultatów projektu badawczego finansowanego ze źródeł Narodowego Centrum Nauki w ramach konkursu SONATA BIS, nr 2021/42/E/HS1/00108. Jako kierownik tego projektu, Płotka koordynuje prace międzynarodowego zespołu badawczego, którego ostatecznym celem są szeroko zakrojone badania nad filozofią Blausteina, wczesną fenomenologią i Szkołą Lwowsko-Warszawską.

Biorąc pod uwagę nie tylko nowatorski wkład prezentowanego osiągnięcia naukowego, lecz również promocję historii filozofii polskiej na arenie międzynarodowej, w pełni uzasadnione staje się zgłoszenie ww. osiągnięcia naukowego do nagrody Prezesa Rady Ministrów.